

A12977

THL K-rakennus, uudisrakennus, suunnittelukilpailu

Arvostelupöytäkirja

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Sennaatti

A12977 THL K-rakennus, uudisrakennus, suunnittelukilpailu

Arvostelupöytäkirja

0 YLEISTÄ.....	3
0.1 Kilpailun tarkoitus.....	3
0.2 Kilpailualueen ja sen ympäristön suunnittelutilanne.....	3
1 KILPAILUJÄRJESTELY.....	4
1.1 Kilpailun järjestäjä.....	4
1.2 Kilpailun muoto ja osanotto-oikeus.....	4
1.3 Aikataulu.....	4
1.4 Palkintolautakunta.....	4
2 KILPAILUTEHTÄVÄ.....	5
2.1 Kilpailutehtävän tausta.....	5
2.2 Kilpailualue.....	5
2.3 Kilpailun tavoitteet.....	5
3 SAAPUNEET KILPAILUEHDOTUKSET.....	6
4 KILPAILUN YLEISARVOSTELU.....	6
4.1 Yleistä.....	6
4.2 Arvosteluperusteet.....	6
4.3 Ehdotusten suhde ympäristöön.....	7
4.4 Liikennejärjestelyt.....	7
4.5 Rakennuksen toiminnallisuus, muuntojoustavuus ja liittyminen ympäröiviin rakennuksiin.....	9
4.6 Kokonaistaloudellisuus ja elinkaari.....	9
4.7 Arkkitehtoninen kokonaisote.....	9
5 EHDOTUSKOHTAISET ARVOSTELUT.....	11
6 KILPAILUN TULOS.....	21
6.1 Kilpailun ratkaisu.....	21
6.2 Suositus jatkotoimenpiteistä.....	21
6.3 Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus.....	22
6.4 Nimikuorten avaus.....	23
7 KILPAILUEHDOTUKSET, LUETTELO.....	26

A12977 THL K-rakennus, uudisrakennus, suunnittelukilpailu Arvostelupöytäkirja

0 YLEISTÄ

0.1 Kilpailun tarkoitus

Suunnittelukilpailun THL:n K-rakennuksen suunnittelemiseksi järjesti Senaatti-kiinteistöt. Kilpailu järjestettiin kutsukilpailuna.

Kilpailun tarkoituksena oli löytää THL:n uudisrakennukselle tai vaihtoehtoisesti korjattavalle ja laajennettavalle D-rakennukselle kaupunkikuvallisesti, toiminnallisesti ja kampuksen logistiikkaan parhaiten soveltuva, arkkitehtonisesti laadukas ratkaisu rakennuksen jatkosuunnittelun pohjaksi sekä samalla valita hankkeelle suunnittelijat.

0.2 Kilpailualueen ja sen ympäristön suunnittelutilanne

Kilpailualue sijaitsee THL:n Tilkanmäen kampusalueella, jolla sijaitsee kaikkiaan yhdeksän rakennusta.

Alueella on voimassa oleva asemakaava ja kilpailun lähtökohtana oli että hanke voidaan toteuttaa voimassa olevan asemakaavan mukaisesti.

1 KILPAILUJÄRJESTELY

1.1 Kilpailun järjestäjä

Kilpailun järjesti Senaatti-kiinteistöt.

1.2 Kilpailun muoto ja osanotto-oikeus

Osallistujaryhmät valittiin julkisen ilmoittautumismenettelyn perusteella. Suunnittelukilpailua koskeva hankintailmoitus julkaistiin 29.9.2017 Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa (Ted - Tenders Electronic Daily, nro 2017/S 187-383803). Ilmoittautumisten määräaika oli 8.11.2017 klo 12, johon mennessä toimitettiin 18 kpl hakemuksia.

Kilpailun järjestäjä valitsi kilpailun osallistujiksi arvalla seuraavat viisi (5) suunnitteluryhmää, jotka täyttävät osallistumishakemusten vähimmäiskelpoisuusehdot:

- Arkkitehtitoimisto Hannu Jaakkola Oy:n työryhmä
- Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy:n työryhmä
- KVA Arkkitehdit Oy:n työryhmä
- ARRAK Arkkitehdit Oy & VPL Arkkitehdit Oy työyhteisliittymän työryhmä
- Kirsti Sivén & Asko Takala Arkkitehdit Oy:n työryhmä

1.3 Aikataulu

Kilpailuaika alkoi 13.12.2017. Kilpailuun liittyi seminaari 13.12.2017.

Kilpailijoilla oli mahdollisuus esittää arvostelulautakunnalle kilpailuohjelmaa ja asiakirjoja koskevia kysymyksiä 17.1.2018 klo 12.00 mennessä. Määräaikaan mennessä esitettiin yhteensä 5 kilpailua koskevaa kysymystä, joihin arvostelulautakunta vastasi 25.1.2018. Lisäksi kilpailijat esittivät yhden lisäkysymyksen, johon arvostelulautakunta vastasi välittömästi. Kaikkiaan kilpailijoille toimitettiin 3 kilpailuohjelmaa täydentävää lisäkirjettä.

Kilpailuaika päättyi 23.2.2018 klo 15.00.

1.4 Palkintolautakunta

Arvostelulautakuntaan kuuluivat:

Senaatti-kiinteistöjen nimeäminä:

- Rakennuttamisjohtaja Jonni Laitto, puheenjohtaja
- Toimialajohtaja Tuomas Pusa
- Asiakaspäällikkö Jari Auer, arkkitehti SAFA
- Rakennuttajapäällikkö Timo Juolevi

THL:n nimeämänä:

- Pääjohtaja Juhani Eskola
- Palvelujohtaja Mikko Nissinen

Kilpailijoiden yhteisesti nimeämänä:

- Sakari Forsman, arkkitehti SAFA

Arvostelulautakunnan sihteerinä toimi arkkitehti SAFA Jyrki Tiensuu.

Arvostelulautakunnan asiantuntijoina toimivat:

- Ylilääkäri Riitta Kauppila
- Laboratoriopäällikkö Teemu Gunnar
- Tutkimuspäällikkö Marjo Kestilä

- Järjestelmäasiantuntija (turvallisuuspäällikkö) Veli-Pekka Juvonen
- Kehittämispäällikkö (laatupäällikkö) Tarja Sarjakoski
- Erityisasiantuntija (bioturvapäällikkö) Susanna Sissonen
- Erikoissuunnittelija Anna-Maria Virtanen
- Laboratoriokoordinaattori Jari Pulliainen
- Mika Syvelä, obduktioteknikko
- Mikael Seppänen, oikeuslääkäri
- Pasi Hyypä, sähköjärjestelmien asiantuntija
- Teppo Malm, LVIA- asiantuntija
- Jaakko Laurilehto, kiinteistön ylläpito
- Ulla Kauranen, kustannusasiantuntija
- Ilkka-Matti Tuononen, kustannusasiantuntija
- Hannele Nykänen, kustannusasiantuntija / Rakennuttajatoimisto HTJ Oy

2 KILPAILUTEHTÄVÄ

2.1 Kilpailutehtävän tausta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla toimiva vuonna 2009 perustettu tutkimus- ja kehittämislaitos. THL syntyi kahden perinteikkään tutkimuslaitoksen, Kansanterveyslaitoksen (KTL) ja Sosiaalialan tutkimus- ja kehittämislaitos Stakesin, fuusiosta. THL:lla on oma toimitilastrategia. Valtakunnallisesti THL:n tavoitteena on parantaa toimitilatehokkuutta. THL teki v. 2009 päätöksen siitä, että se keskittyy jatkossa Helsingissä Tilkanmäen kampukselle.

Kilpailun lähtökohtana on, että nykyinen, elinkaarensa lopussa oleva D-rakennus puretaan ja tilalle rakennetaan uudisrakennus tai D-rakennus korjataan ja laajennetaan hankesuunnitelman tavoitteiden edellyttämällä tavalla.

2.2 Kilpailualue

Kilpailualue sijaitsee osoitteessa Mannerheimintie 166, 00300 Helsinki. Kiinteistön kokonaispinta-ala on 3,9651ha.

2.3 Kilpailun tavoitteet

Tavoitteena oli suunnitella THL:n K-rakennus (uudisrakennus tai D-rakennus korjattuna ja laajennettuna) liittyvine ympäristöineen kaupunkikuvallisesti hallituksi, esteettiseksi, tilallisesti mielenkiintoiseksi kokonaisuudeksi, joka toiminnallisesti soveltuu kampuksen logistiikkaan.

Tavoitteena on rakennus, joka on toiminnallisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoinen arkkitehtoninen kokonaisuus. Rakennuksen arkkitehtuurissa ja tilaratkaisuissa painotetaan kustannustehokkuutta osana ympäristövastuullisuutta.

Elinkaaritavoite

Rakennuksen tekninen käyttöikätaavoite on 100 vuotta jakaantuen seuraavasti: alueen pintarakenteet 30 vuotta, rakennuksen perustukset ja runko 100 vuotta, rakennusvaippa 50 vuotta, lattiapinnat 10–20 vuotta, muut pintarakenteet 20–40 vuotta ja talotekniset järjestelmät 15–50 vuotta järjestelmästä riippuen.

3 SAAPUNEET KILPAILUEHDOTUKSET

Kilpailuun saapui 5 kilpailuohjelman mukaisesti toimitettua ehdotusta. Ehdotusten todettiin täyttävän kilpailuohjelman vaatimukset ja ne kaikki hyväksyttiin kilpailuun mukaan.

4 KILPAILUN YLEISARVOSTELU

4.1 Yleistä

Ehdotukset olivat mielenkiintoisella tavalla erilaisia ja rakennuksen erityinen toiminnallisuus on kaikissa töissä tunnistettu ja tutkittu huolellisesti. Yleisratkaisut eri ehdotuksissa poikkesivat toisistaan siinä määrin että kilpailun järjestämisen tarpeellisuus ja tehtävän ratkaisun haastavuus tuli todennetuksi. Yhtäkään ehdotuksista ei kuitenkaan voitu pitää sellaisenaan valmiina – jokainen ehdotus edellyttää vielä jatkotyöstöä ja kehittämistä muodostuakseen toimivaksi kokonaisuudeksi. Olennaisen tärkeää on käydä jatkoon valittujen töiden ratkaisut läpi ja kehittää niitä kiinteässä vuorovaikutuksessa rakennuksen käyttäjien ja tilaajan kanssa.

Yksikään ehdotuksista ei esittänyt kilpailualueella sijaitsevan D-rakennuksen tai sen osien säilyttämistä osana suunnitelmaa.

K-rakennuksen poikkeuksellisesta toiminnasta johtuen ehdotusten logistiset ratkaisut olivat erityisessä roolissa kokonaisratkaisun ansioita arvioitaessa. Suuresta tilatarpeestaan johtuen näissä mahdollisesti esiintyvien vakavien puutteiden korjaaminen ajaisi helposti koko ratkaisun uudelleenjärjesteltäväksi.

Kilpailualueen sijainti THL:n kampusalueen pohjoisena päätteenä edellytti onnistuneelta kokonaisratkaisulta paitsi toiminnallisuutta myös kaupunkikuvallisia ansioita. Rakennuspaikka rajautuu idässä pienen välittävän aukion kautta Mannerheimintiehen muodostaen näin osan kampuksen pääjulkisivua.

Tärkein ulkopuolinen, ohjeistamaton henkilöryhmä K-rakennuksessa ovat omaiset, muut käyttäjät ovat henkilökuntaa tai viranomaisliikennettä. Siten omaisten tilojen helppoa löydettävyyttä on arvostelussa pidetty tärkeänä.

4.2 Arvosteluperusteet

Arvostelussa kiinnitettiin kilpailuohjelman mukaisesti huomiota mm. seuraaviin näkökohtiin (ilman tärkeysjärjestystä):

- K-rakennuksen toiminnallinen ratkaisu
- Luonteva ja logistisesti onnistunut liittyminen muuhun kampukseen
- Kaupunkirakenteellinen ja liikenneratkaisun toimivuus - huomioiden kevyt-, ajoneuvo-, henkilö- ja huoltoliikenne
- Toteutuskelpoisuus annetun kustannusarvion ja aikataulun puitteissa
- Käytettyjen ratkaisujen muuntojousto, kestävyys ja huollettavuus
- Arkkitehtoninen kokonaisote

Kokonaisratkaisun ansiot ja kehittämiskelpoisuus olivat arvioinnissa tärkeämmät kuin yksityiskohtien virheettömyys.

Kehittämiskelpoisuutta on arvioitu erityisesti myös kustannusarvion näkökulmasta – arvostelussa on pyritty arvioimaan, kuinka ehdotuksia olisi mahdollista tarvittaessa kehittää jotta ne olisivat toteutuskelpoisia myös tässä mielessä – niiden ominaispiirteitä ja ansioita menettämättä.

Arvostelun aikana vahvistui tuomaristossa näkemys siitä että rakennuspaikan liikennetarkaisujen onnistunut ratkaisu huomioiden koko kampuksen liikennejärjestelyt on edellytys menestykselliselle tehtävän ratkaisulle.

4.3 Ehdotusten suhde ympäristöön

Ehdotukset esittivät selkeästi erilaisia ja pääosin toteuttamiskelpoisia tapoja ratkaista suunnittelutehtävä ja sijoittaa uudisrakennus osaksi kampusaluetta. Suurimmat erot liittyivät kerrostasojen lukumäärään sekä liikenteen tilojen ja reittien ratkaisuun. Tilaryhmien suunnittelun tasolla ehdotuksissa oli myös erilaisia painotuksia. Kaupunkikuvallisesti ratkaisut jakautuivat kolmeen eri massoitelutypologiaan.

Kolme ehdotuksista sijoitti K-rakennuksen itä-länsisuuntaiseksi, tiivihköksi kokonaisuudeksi rakennuspaikalle. Tämä mahdollistaa olemassa olevien rakennusosien yhdistämisen ja niiden kaikkien toiminnallisen kytkemisen suoraan uudisrakennukseen. Olemassa oleviin osiin nähden poikittainen rakennus päättää kampusalueen rakeisuuden luontevasti, muodostaen parin alueen eteläreunan rakennuksille.

Yhdessä ehdotuksessa tiivis, kompakti rakennusmassa on ”avattu” ja muodostettu kahdesta pohjois-eteläsuuntaisesta rakennusosasta ja näitä yhdistävästä nivelosasta H-kirjaimen malliseksi rakennuskokonaisuudeksi. Monitahoinen rakennusmassa tarjoaa tilallisia mahdollisuuksia liikenteen, näkösuojauksen sekä sisätilojen valoisuuden ratkaisemiseksi ja on myös sekä suunnittelun että elinkaaren aikaisen muuntojoustavuuden kannalta hyvä ratkaisu.

Kolmas esitetty lähestymistapa perustuu ohjelman jakamiseen kahteen toisistaan erilliseen rakennusmassaan. 3.laboratorion eriyttäminen näin täydellisesti on toiminnallisesti perusteltavissa oleva ratkaisu mutta yhteyksiltään ja rakennusteknisesti ja –taloudellisesti se tuo mukanaan haasteita.

Kolmessa ehdotuksessa tilat on sijoitettu neljään kerrostasoon. Yksi ehdotus on ratkaistu kolmikerroksisena ja yksi peräti viidessä eri tasossa. Pieni kerrostasojen määrä osoittautui onnistuneeksi ratkaisuksi toimintojen järjestelyn ja jossain määrin myös liikenteen sujuvuuden kannalta. Viisikerroksinen massa toisaalta on rakennusalaaltaan pienin ja säästää näin perustasoa liikenteen ja lähiympäristön ratkaisuille.

4.4 Liikennejärjestelyt

Kampuksella on paljon erilaista toimintaa ja sille asettaa omat reunaehdotonsa välittömästi sen ympärillä sijaitsevat mutta sen toimintaan liittymättömät, ulkopuoliset toimijat. THL:n kaikkien rakennusten liikenteen tulee toimia tulevaisuudessakin moitteettomasti. Sekä THL:n että kampuksen naapureina sijaitsevilla rakennuksilla on piha- ja näkemäalueita, jotka on huomioitava uudisrakentamisen herkkien toimintojen sijoittelussa. Erityisen lähellä kilpailualueita sijaitsevasta VVO:n talosta on suora näkymä K-rakennuksen pohjoispuolelle, mitä ei kaikissa ehdotuksissa ole täysin otettu huomioon toimintojen sijaintea suunniteltaessa.

Maanalainen rakentaminen on luonteva ratkaisu tällä paikalla. Kaikkien ehdotusten kohdalla arvioitiin paitsi niissä kilpailun tuloksena toteutettaviksi esitetyt, myös ehdotusten tulevaisuudessa mahdollistamat ratkaisut lisärakentamiseen ja tämän kytkeytyminen nykytilanteeseen ja kilpailuehdotuksen ratkaisuun tunnelin ja maanalaisten tilojen rakentamisen kautta.

Kilpailualueelta on liittymä sekä Mannerheimintielle että Paimionkujalle. Kilpailuohjelman mukaisesti huoltoajo tuli järjestää Paimionkujalta ja kaikki kilpailijat ovatkin ratkaisseet asian näin.

Ajoyhteys Paimionkujan ja Mannerheimintien välillä on kampuksen liikenteelle tärkeä reitti. Vaikka yhteys ei olisi jatkuvassa käytössä, toimii se varareittinä ruuhkatilanteissa ja esimerkiksi vainajan saattotilanteissa, mikäli pääyhteys alueelle ei ole toiminnassa syystä tai toisesta. Yhtä ehdotusta lukuunottamatta läpikulku on kaikissa ehdotuksissa säilytetty. Tämän yhteyden katkaiseminen heikentää kampuksen liikenteen joustavuutta mutta suunnitelmien kehityskelpoisuutta on tarkasteltu myös tästä näkökulmasta; ellei yhteyttä ole, onko ehdotusta mahdollista kehittää siten että läpiajoyhteys onnistuu.

Pysäköinti

Kilpailuohjelman mukaisesti nykyistä autopaikkamäärää ei saa vähentää. K-rakennus tuo alueelle lisää henkilökuntaa ja myös rakennuksessa asioivien määrä lisääntyy. Useissa ehdotuksissa on esitetty mahdollisuuksia lisätä paikoitustilaa kannen alle - mitä ei kilpailuohjelmassa edellytetty - tai maantasossa. Ehdotuksista on myös arvioitu mahdollisuuksia autopaikkojen lisäämiseksi jatkorakentamisen yhteydessä. Parhaimmissa ratkaisuisa eri sisäänkäyntien tarvitsemat saattoliikenteen autopaikat oli pystytty sijoittamaan niiden toimintaa ja luonnetta tukevalla tavalla.

Huoltologistiikka; vainajakuljetukset sekä tavara- ja jätehuolto

K-rakennuksen huoltoliikenne käsittää tavarankuljetus- ja jätehuollon, vainajaliikenteen sekä poliisiliikenteen. Tavoitteellista oli ratkaista nämä toisiinsa sekoittumatta ja häiritsemättä muuta toimintaa kampuksella tai sen ympäristössä.

Huolto on ehdotuksissa ratkaistu joko maanalaisina huoltotiloina tai maantasossa. Molempia on pidetty mahdollisina sijoituksina mikäli ratkaisu muilta ominaisuuksiltaan on ollut onnistunut. Yhtä ehdotusta lukuunottamatta kaikki kilpailijat sijoittivat huolto- ja vainajaliikenteen samalle, alimmalle tasolle. Liittymien eriyttämisellä omille tasoilleen ei katsottu saavutettavan erityistä lisäarvoa. Vainajaliikenteen tuominen Mannerheimintien tasolle sen sijaan aiheuttaa korostetun tarpeen hallitulle näkö- ja yksityisyydensuojalle, jonka muodostamista ei täysin vakuuttavasti pystytty ehdotuksissa esittämään.

Arvostelun aikana saadun asiantuntijapalautteen myötä tarkentui tarve voida tarvittaessa eriyttää omaisten hakemat vainajat, ns. "musta auto-liikenne", ja pakettiautolla tuotu vainajaliikenne toisistaan. Ratkaisuja joissa huoltoliikenteen tilat sijaitsevat siten että tämä on toteutettavissa pidettiin muuntojoustavuudeltaan erityisen hyvinä.

Parhaissa ratkaisuisa kaikki logistiikkatilat ovat täysin näkö- ja sääsuojattuja ja riittävästi toisistaan erotettuja. Mitoituksessa oli suuria eroja ehdotusten välillä ja osassa ehdotuksista tällä osa-alueella oli suoranaisia virheitä, joiden korjaaminen katsottiin erittäin vaikeaksi kilpailuehdotuksen muita ominaisuuksia ratkaisevasti muuttamatta.

Huoltoliikenneratkaisujen ja lisärakentamisen toteuttamiskelpoisuuden arvioinnissa onnistuneina pidettiin ratkaisuja jotka tarjosivat valmiit yhteydet lisärakentamisen kellaritiloihin tai eivät olennaisesti vaikeuttaneet niiden muodostamista.

Kevyt liikenne

Tilkanmäen kampus sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien äärellä. Suuri osa henkilökuntaa voi käyttää julkisia liikenneyhteyksiä, tulla jalan tai polkupyörällä kun se on mahdollista. Luonteva polkupyörien säilytyspaikka on huomioitu ehdotuksissa, samoin sosiaalitulojen sijoituksessa on pääosin huomioitu sujuvat yhteydet pyörien säilytysalueilta.

4.5 Rakennuksen toiminnallisuus, muuntojoustavuus ja liittyminen ympäröiviin rakennuksiin

Rakennuksen toiminnasta johtuen arvostelussa oli korostetusti esillä logistiikka ja erityisesti vainajaliikenne. Vainajaliikenne perustuu neljässä ehdotuksessa viidestä hissiyhteyksien käyttöön. Vain yhdessä kaikki vainajaliikenne tapahtuu samassa tasossa. Mikäli vainajaa siirretään rakennuksen sisällä pystysuunnassa hissillä, ei kerrosten määrä sinänsä ole ratkaiseva, kunhan hissejä on riittävästi. Osassa ehdotuksista hissien määrä oli alimitoitettu ja myös niille kulkevien reittien mitoituksessa oli puutteita.

Ehdotuksia arvioitiin kokonaisratkaisun elinkaaren aikaisen joustavuuden kannalta. Vaikuttavia tekijöitä olivat mm. kerroksellisuus, pohjaratkaisujen monikäyttöisyys ja selkeys, runkosyvyys sekä luonnonvalon saanti.

Koko kampusta ajatellen alueen oleellisia muuntojoustavuuteen vaikuttavia, K-rakennuksen suunnittelussa huomioitavissa olevia seikkoja olivat arvostelussa mm. jatkorakentamismahdollisuuksien huomioiminen, uudisrakennuksen sijainti ja suuntaus kokonaisuuden suhteen sekä logistiset liittämisen- ja liittymismahdollisuudet.

K-rakennuksen tulee liittyä oikein muihin kampuksen rakennuksiin. Kriittisiä yhteyksiä ovat 3. laboratorion lyhyt ja sujuva yhteys G-siiven tiloihin sekä K-talon yleiset huoltoyhteydet B-rakennuksen välinehuoltoon. 3.laboratorio oli yhtä ehdotusta lukuunottamatta sijoitettu tämän vaatimuksen mukaisesti. Huoltoyhteydet välinehuoltoon oli järjestetty kaikissa ehdotuksissa. Yhteyksiä ei kuitenkaan ollut esitetty juurikaan olemassa olevien rakennusten julkisivulinjoja pidemmälle, joten niiden toimivuuden varmistaminen jää jatkotyöskentelyn varaan.

Yhteyttä A-taloon pääsisäänkäyntiin ei kilpailuohjelmassa edellytetty ja se on toteutettu ehdotuksissa vaihtelevasti; hyvin toimiva yhteys parantaa saavutettavuutta mutta yhteyden muodostaminen läpi muiden osastojen edellyttää jatkossa näiden alueiden lisätyöstämistä ja yhteistyötä käyttäjien kanssa.

K-rakennuksesta tulisi olla yhteys muihin rakennuksiin myös kellaritasolla, minkä kaikki kilpailijat olivat oivaltaneetkin, ainakin yhteysvarauksen tasoisesti.

4.6 Kokonaistaloudellisuus ja elinkaari

Yksikään ehdotus ei sellaisenaan ole valmis toteutettavaksi vaan ne kaikki vaativat kehittämistä. Elinkaaritarkastelussa huomioitiin käytettyjen ratkaisujen ja ehdotettujen materiaalien huollettavuus ja käyttöikä. Toinen oleellinen seikka on joustavuus, muunnettavuus tulevaisuuden tarpeisiin esitetyn logistisen ratkaisun puitteissa. Oletettavaa on, että rakennuksen käyttötarpeet tulevat ajan myötä muuttumaan.

Kaikista ehdotuksista laskettiin laajuudet ja laadittiin kustannusarviot. Suurimmat erot ehdotusten kustannuksissa ovat alue- ja maatoissa. Runko- ja vesikattorakenteiden kustannuserot johtuvat määrästä, ratkaisuista ja materiaaleista.

Taloudellisen toteutuskelpoisuuden arvoinnissa otettiin huomioon mitä eri ehdotuksissa voidaan jättää esitetystä tekemättä ja mitä on mahdollista muuttaa edullisempaan suuntaan.

4.7 Arkkitehtoninen kokonaisote

Onnistuneimmat kilpailuehdotukset muodostavat K-rakennuksesta omaleimaisen mutta samalla luontevasti kymmenien vuosien aikana rakentunutta THL:n kampusta täydentävän lisäyksen.

Rakennuksen toiminnallisuus ja toiminnan luonne asettavat lähtökohtia ja reunaehdoja sen kaupunkikuvalliselle ratkaisulle. Parhaissa ehdotuksissa nämä näkökulmat on huomioitu taitavasti

ja herkkävireisesti oivaltavalla massoitteella ja käyttämällä visuaalisesti ajattomia ja elinkaareltaan pitkäikäisiä materiaaleja ja julkisivujäsentelyitä.

Sisätilojen viihtyisyys ja varsinkin päivänvalo saavat työtilat olivat tärkeä suunnittelutavoite. Ehdotuksissa joissa runkosyvyys on maltillinen tämä oli ollut selkeästi vaivattominta saavuttaa. Parhaimmillaan päivänvalon saantia oli tuettu myös valokuiluin ja kattoikkunoin. Valokuilua oli hyödynnetty myös porrasyhteytenä ja sisämaiseman yleisenä ilmeen tuottajana ja näkymien avaajana.

Toiminnan edellyttämää ikkunoiden ja piha-alueiden näkösuojausta oli oivaltavimmillaan hyödynnetty olennaisena ja eleganttina osana arkkitehtuuria. Sisätilojen muuntojoustava muodostaminen oli myös huomioitu useassa ehdotuksessa, niiden julkisivujaossa ja –jäsentelyssä. Nauhamaiset julkisivut olivat paikkaan istuvimpia ja myös toiminnallisesti parhaita.

K-rakennuksen roolia kampusen pääjulkisivun osana tukevat parhaiten kampusalueen rakennusten teemoja jatkavat tai muuten niitä tukevat ratkaisut. Viittaukset naapureiden julkisivuratkaisuihin tai täysin poikkeavat julkisivurytmit vaikuttivat vierailta ja paikkaan heikommin asettuvilta. Aukion taustana Mannerheimintien varrella näkyvän rakennuksen päädyn ei katsottu kaipaavan kovinkaan moninaista artikulointia onnistuneeseen lopputulokseen pääsemiseksi. Ensimmäisen kerroksen jäsentelyä pylväskäytävillä, piha-aukioilla, ulokkeilla tai alikulkumahdollisuuksilla pidettiin hyvänä ja ennen kaikkea kehityskelpoisena ratkaisuna - kaikissa ehdotuksissa nämä sinänsä kiinnostavat elementit tarvitsevat kuitenkin vielä jatkosuunnittelua.

” Focus”

Ehdotus jakaa kilpailuohjelman ainoana kilpailijoista kahteen maanpäälliseen rakennusmassaan sijoittamalla 3.laboratorion muusta ohjelmasta erilleen G-rakennuksen pätyyn. Laboratorion sijoitus on näin saatu optimaaliseksi ja sen toteuttaminen mahdolliseksi eriyttää muusta hankkeesta näin haluttaessa. Tilat on ehdotuksessa sijoitettu neljään kerrostasoon kompakteihin ja selkeähahmoisiin kappaleisiin, jotka liittyvät kampuksen olemassa oleviin rakennuksiin. Päämassa on varsin syvärunkoinen mutta sen sisäosiin on järjestetty päivänvaloa keskeisesti sijoitetun valokuilun kautta.

Yhteys Paimionkujalta on pidetty topografialtaan nykyisenkaltaisena, mikä on taloudellinen ja toimiva ratkaisu. Huoltoliikenne on erotettu katettuun kellariin varsin aikaisin Paimionkujalta tontille tultaessa – tämä lisää ehdotuksen varsin huomattavaa raskaiden pihakansirakenteiden määrää. Läpikulku ja –ajoyhteys läntiseltä pihalta Mannerheimintielle on säilytetty. Tämä on hyvä ratkaisu ja lisää joustavuutta kampuksen liikennejärjestelyihin.

Pysäköintipaikkoja on muodostettu länsipihalle, uudelle pihakannelle ja erityisesti sen alle kellariin. Kellaripysäköinti edellyttää esitetystä laajuudesta kuitenkin laajahkoa kaivantoa ja muodostuu siten varsin arvokkaaksi. Paikkojen poisjättäminen edellyttäisi länsipihaan uudelleensuunnittelua.

Huoltoliikenne kellaritasolla on sijoitettu rakennuksen koillisnurkkaan mistä seuraa ahdas ja vainajaliikenteen kanssa risteävä ajoyhteys tason sisäänkäynniltä. Kellari laajenee huoltoalueen sijoituksen myötä yläpuolisen rakennusvaipan ulkopuolelle muodostaen laajan pihakansirakenteen. Vainajaliikenne toimii kellarin sisäänajon välittömässä läheisyydessä hyvin, tosin varsin tiukasti mitoitettun saattotilan puitteissa. Huoltolaiturin sijoittaminen samalle reunalle kellaria olisi parantanut tilankäyttöä. Ehdotuksessa on voimakkaasti painotettu kannen alle sijoitettujen pysäköintipaikkojen muodostamista.

Pohjaratkaisut ovat pääosin selkeitä ja tehokkaita. Vainajatilat ovat väljät ja toimivat. Sisääntulokerrokseen sijoitettujen avaussalien ratkaisu on hyvä. Käytäväkokonaisuus on oikein mitoitettu ja kaikkiin saleihin saadaan miellyttävästi päivänvalo. Vainajahissien edusta vaikuttaa kuitenkin ahtaalta, etenkin kun yhteys hisseiltä saleihin alkaa äkkikäännöksellä. Omaisten näyttötilat ovat kellaritasolla, joihin kuljetaan hissillä 1.kerroksesta. Ratkaisu edellyttää tähän varattua hissiä ja porrasta, eikä ole kovin sujuva. Oikeuslääkäriaseman henkilöliikenne on asianmukaisesti järjestetty.

Henkilökunnan hissit on sijoitettu rakennuksen kaakkoiskulmaan, yhdyskäytävän ja henkilökunnan sisäänkäynnin yhteyteen. Pysty-yhteydet yleensä ovat toimivia.

Laboratoriotilat ylemmillä tasoilla on ratkaistu valokuilun ympärille ja vaikuttavat miellyttäviltä ja toteutuskelpoisilta. Tilojen keskinäisissä sijainneissa on paikoin pieniä virheitä, jotka ovat kuitenkin mahdollisessa jatkotyöskentelyssä korjattavissa. Tekniset tilavaraukset on esitetty uskottavasti, jopa hieman ylimitoitettuina konehuonetilojen osalta.

Yhteydet olemassa oleviin A- ja B-rakennuksiin on järjestetty kaikilta tasoilta. Yhteyksien vaikutuksia naapurikiinteistöjen tilaratkaisuihin ei ole esitetty. Laajennusvaraus on määritelty tilavarauksena G-rakennuksen länsipuolelle ja sen yhdistäminen ehdotukseen kellaritasolla on huomioitu.

Kaupunkikuvallisesti ehdotus on varmaotteinen, sen hahmo ja julkisivumateriaalit istuvat hyvin rakennuspaikalle ja liittyvät luontevasti kampuksen olemassa oleviin osiin. Kahteen osaan jaettu kokonaisuus on hallittu ja tekniset tilat on ansiokkaasti saatu sijoitettua päämassoihin. Ehdotuksen julkisivumateriaalit ovat huoltovapaita tammi-ikkunoita lukuunottamatta, jotka julkisivulasin taakse sijoitettuina ovat hankalahko huoltokohde. Aurinkokennoja sisältävät suojapaneelit länsijulkisivulla tuovat suojaa suoralta lämpösäteilyltä mutteivät juurikaan lisäarvoa arkkitehtuurille. Ehdotuksen suurimpana puutteena pidettiin kellaritason liikenne- ja huoltoratkaisuja jotka edellyttävät suurta ja arvokasta kansirakennetta ja ovat vaikeasti muutettavissa toteuttamiskelpoisiksi puuttumatta suunnitelman kokonaisratkaisuun.

” Capsula”

Ehdotuksen ratkaisu itä-länsisuuntaisena kompaktina massana mahdollistaa toimivat yhteydet olemassa oleviin rakennuksiin. Suunnitelma on pohja-alaltaan pieni ja vapauttaa siten piha-alueita liikenteelle. Ehdotus on ainoa jossa ohjelma on sijoitettu viidelle eri kerrokselle. Tämä korostaa toimivien pysty-yhteyksien tärkeyttä. Ehdotuksessa pääporras onkin tutkittu ansiokkaasti ja se muodostaa suunnitelmaan tyylikkään ja toiminnallisen keskuselementin. Hissiyhteyksien suunnittelussa on joitakin puutteita: vainajahissejä on vain yksi ja toinen tarvitaan. Henkilöliikenteen hissi ei voi aueta suoraan obduktiokäytävälle hallitsemattomien ilmavirtausten ja niistä seuraavien hajuhaittojen vuoksi. Nämä ovat kuitenkin ratkaistavissa mahdollisen jatkotyöskentelyn puitteissa.

Liikenne on ehdotuksessa ratkaistu olemassa olevat reitit säilyttäen. Paimionkujan suunnalta lähestyvä liikenne ohjataan joko kellaritason huoltopihalle tai varsin massiivisen ajorampin kautta ylös länsipihalle. Liittymä Mannerheimintielle on säilytetty ja läpiajo sen kautta myös länsipihalle toimii. Laajennusvaraa uudisrakennuksen länsipuolella on varjeltu voimakkaasti ajorampin pengertämisellä rinteeseen ja sijoittamalla vainajaliikenteen saattotila ensimmäisen kerroksen pohjoisjulkisivulle, jossa se sijaitsee kovin lähellä naapurikiinteistön ikkunoita ja edellyttää siten hyvin suunniteltua näkösuojausta, jonka toimivuus esitetyssä muodossa jää hieman arvailujen varaan. Lisärakentamista väistävien ratkaisujen tarpeellisuus tulee pohdittavaksi mahdollisessa jatkotyöstämisessä.

Pysäköintipaikkoja on muodostettu piha-alueelle rakennuksen kaikille sivuille. Polkupyöräpaikat on sijoitettu toimivasti henkilökunnan sisäänkäynnin viereen ja ne on katettu yläpuolisella terassirakenteella.

Kellaritason huoltoliikenne on kaivettu syväälle ja siten eroteltu vainajaliikenteestä selkeästi omalle alueelleen ja tasolleen. Kaivettu alue on kuitenkin maltillisen kokoinen, joskin tarpeettoman monimuotoinen. Vainajaliikenteen tilat ovat toimivat – sijoitus pohjoisseinälle 1.kerrokseen ei kuitenkaan ole näkösuojauksen kannalta ongelmaton.

Pohjaratkaisuiltaan ehdotus on erittäin selkeä ja hallittu. Yleinen alimitoitus kuitenkin vaivaa tilasuunnittelua, paikoin jo toiminnallisuutta haitaten. Erityisesti obduktiokäytävä vaikuttaa liian

tiukasti mitoitettulta. Kuljetuslavettien kääntösäteet ja säilytystilat edellyttävät lisää ehjää seinäpintaa ja leveyttä käytävälle. Avaussalit on sijoitettu viileään ilmansuuntaan pohjoisjulkisivulle ja ne sijaitsevat oikein suhteessa ilmanvaihtokonehuoneeseen. Näidenkin osalta tulee huolehtia näkösuojauksesta naapurikiinteistön suuntaan, ehdotuksessa tätä ratkaisua ei ole esitetty. Omaisten tilojen ja vainajan näyttöalueen ratkaisu on elegantti. Tilat aukeavat kauniisti muodostetulle viherpihalle ja ovat helposti ja luontevasti löydettävissä sisään tulotasossa Mannerheimintien puolelta. Pihan ratkaisussa arvoitukseksi jää B-talon päädyn rooli kokonaisuudessa.

Toimitilat on järjestetty rakennusrungossa päivänvalon saamisen suhteen miellyttävästi. Henkilöliikenne oikeuslääkäriasemalle on eroteltu suunnitteluohjeen mukaisesti. Henkilökunnan sisäänkäynti on toimiva ja näyttäväkin, ehkä jopa siinä määrin että se saattaa antaa väärän mielikuvan laajemman kokonaisuuden pääsisäänkäynnistä.

Tiukasta kokonaisuutoituksesta todennäköisesti johtuen on histologian laboratorio jouduttu sijoittamaan liian kauas avaustoiminnasta.

3.laboratorion sijainti on hyvä, erillinen konehuone sen yläpuolella on kuitenkin tarpeeton. Muutkin laboratoriot on sijoitettu toimivasti omaksi vyöhykkeekseen rakennuksen pohjoisjulkisivulle.

Ehdotuksen runkoratkaisu ja -mitoitus tulee hyvin tilasuunnittelua.

Yhteydet olemassa oleviin rakennuksiin on järjestetty toimivilla mutta pitkäköillä käytävillä sekä G-, B- että A-siipiin. Laajennusvaraus on pitkälle työstetty ja esittää ehdotuksen mukaiseen, helminauhamaiseen rakeisuuteen perustuvan konseptin kampuksen kasvamiselle.

Kampuksen keskusraitia ei ole ehdotuksessa huomioitu eikä ulkoyhteyttä siltä uudelle sisäpihalle ole.

Kaupunkikuvallisesti ehdotuksen arkkitehtuuri on raikasta ja hienosti kampuksen kokonaisuuteen liittyvää. Pienestä pohja-alasta seuraava ilmavuus muodostaa rakennukselle miellyttävän lähiympäristön ja ilmavia näkymiä läpi kampuskorttelin. Ensimmäisen kerroksen katettu arkadi on sisäänkäyntejä oivaltavasti suojaava elementti sisä- ja ulkotilojen välillä - rakenteen detaljisuunnittelu esitetynkaltaisen lopputuloksen aikaansaamiseksi on kuitenkin vaativaa.

Korkean osan nauhaikkunat jatkavat suurtorttelin linjoja konstailemattomasti ja julkisivumateriaalit vakuuttavat osuvuudellaan.

”KOODI”

Ehdotus sijoittaa uudisrakennuksen poikittaiseksi päätteeksi kampukselle sen pohjoisosaan, yhdistäen B-, G- ja A-osat ja muodostaen suurkortteliin vastinparin F-rakennukselle. Massoitelu on suoraviivaista ja varmaotteista. Tilat on sijoitettu neljään tasoon, lisäksi erillisenä massana näiden päälle on sijoitettu iv-konehuone. Ehdotuksen oivallus on asiakasliikenteen selkeä eriyttäminen muusta rakennuksesta sen 1.kerrokseen. Ratkaisu on turvallinen ja auttaa henkilöliikenteen hallitsemisessa. Tähän toiminnalliseen jakoon perustuu myös ehdotuksen massoitelu, muodostaen asiakastiloista jalustaosat niiden päällä lepäävälle päämassalle.

Mikäli näin voimakasta toimintojen erottelua ja K-rakennuksen asiakasliikenteen painottamista ei kuitenkaan katsottaisi tarpeelliseksi, muodostuu ratkaisu myös ehdotuksen ongelmaksi: 1.kerros on tiukasti rajattuna rakennusalan muuntojoustoltaan rajoitettu ja muodostaa paljon sekä ylä- että alapohjarakenteita. Pystysuuntaista liikennettä tulee ratkaisussa paljon.

Liikenne on ehdotuksessa ratkaistu olemassa olevat reitit säilyttäen ja täydentäen niitä ensimmäisen kerroksen avonaisuuden muodostamalla yhteyksillä. Piha-alueiden liikenne toimii ehdotuksessa näistä johtuen erittäin hyvin.

Huoltoliikenne ohjataan Paimionkujalta kellariin, jossa liikenne on mitoitukseltaan realistista mutta vainaja- ja huoltoliikenteen reittien osalta keskenään risteävää. Mahdollisessa jatkosuunnittelussa tähän on kiinnitettävä huomiota. Liittymä Mannerheimintielle on säilytetty ja läpikulku siitä länsipihalle asti on toteutettu K-rakennuksen ali kulkevan väylän kautta. Kampuksen länsipuolelle, kilpailualueen ulkopuolelle, on esitetty uusi huoltoyhteys H-rakennuksen ohi. Tällä rauhoitetaan piha-alueita – maasto toteutuskohdassa edellyttäneenä väylälle kuitenkin melko raskasta tukimuuria suurten korkeuserojen johdosta.

Pysäköintipaikat on sijoitettu piha-alueelle uudisrakennuksen pohjois- ja itäpuolelle sekä päämassan alapuolelle. Polkupyöräpaikat on sijoitettu luontevasti henkilökunnan sisäänkäynnin ja

pukuhuoneiden viereiseen katettuun ulkotilaan. Piha-alueet rakennusalan ulkopuolella ovat pääosin nykyisenkaltaiset.

Huoltoliikenteen tilat kellaritasolla ovat toimivat ja oikein mitoitettut. Vainajatilat ovat tiukat mutta riittävät. Kellaritaso on tässä ehdotuksessa yleisesti hyvin ratkaistu, tosin varsin laaja ja melko syvälle sijoitettu. Lisärakentamisen liittyminen kellaritasolle on esitetty toteuttamiskelpoisena varauksena.

Pohjaratkaisu on kaikissa muissakin tasoissa varmaotteinen. Näyttötilat muodostavat kauniin kappelimaisen kokonaisuuden rakennuksen länsipäätyn. Henkilöliikenteen sisäänkäyntien järjestelyssä on sijoitusvirheitä, jotka kuitenkin ovat mahdollisessa jatkotyöstämisessä helposti korjattavissa. Obduktiokäytävä on tilava mutta yksi saleista jää ilman päivänvaloa. Ensimmäisen ja toisen kerroksen perusjaottelu on toimiva. Keskirunkoon on sijoitettu tiloja joissa päivänvalon saanti ei ole kriittistä ja julkisivuvyöhykkeestä muodostettu muuntelukelpoisia monitilatoimistoalueita. Pysty-yhteydet ovat toimivia ja niitä tarvitaan tässä ehdotuksessa erityisesti vainajaliikenteessä, joka on jakautunut ehdotuksista ainoana kolmeen eri kerrokseen.

3.laboratorio on sijoitettu ja ratkaistu oikein ja siitä on toimiva yhteys G-rakennukseen. Yhteys A-taloon on viritetty work-café tilan avulla pelkkää käytävää mielenkiintoisemmaksi. Kampuksen keskiakselia B- ja G-rakennusten välissä on korostettu ja se on tuotu osaksi uudisrakennuksen arkkitehtuuria. Tämä voisi toimia hyvänä avauksena kampuksen keskusraitin kehittämiseksi tulevaisuudessa.

Esitetty runkoratkaisu tukee suunniteltua kokonaisuutta.

Ehdotuksen arkkitehtuuri osuu tarkasti kampuksen suurlinjoihin. Katolla sijaitseva iv-konehuone ei kuitenkaan esitetyllä tavalla asetu luontevaksi osaksi suunnitelmaa, etenkin kun sen koko korjataan vaaditulle tasolle joka on esitettyyn nähden kaksinkertainen. Tähän osa-alueeseen on mahdollisessa jatkotyöskentelyssä kiinnitettävä huomiota.

Julkisivukäsittely perustuu perforoidun metallilevyn asentamiseen lähes koko julkisivun laajuudelle, hieman suurpiirteisesti myös ikkunoiden eteen - tämä tarjoaa mahdollisuuksia tehokkaan näkö- ja aurinkosuojauksen sekä kiinnostavan julkisivukonseptin muodostamiselle mutta on haastava toteuttaa toimivasti ja kustannuksiltaan kallis.

Mannerheimintien päädyn julkisivujäsentelyn viittaus VVO-talon julkisivuun tuntuu virheelliseltä. Paremman viitekehityksen muodostaisivat kampuksen aikaisemmat rakennusvaiheet. Ensimmäiseen kerrokseen muodostuvat laajat, ylempien kerrosten alle muodostuvat katetut ulkoalueet ovat tilallisesti ja yhteyksien muodostajina kehityskelpoisia. Esitetyllä tavalla, pääosin ajoneuvoliikennealueena, ne eivät kuitenkaan vaikuta erityisen viihtyisiltä ja jatkotyöskentelyssä näiden tarkentaminen onkin tarpeen.

” TeHoLab”

Ehdotuksen yleisjärjestelyt ja massoittelu poikkeavat muista kilpailijoista – uudisosan päämassat on sijoitettu pohjois-eteläsuuntaisesti kampuksen vanhimpien rakennusten suuntaisesti ja kytketty toisiinsa nivelosalla, muodostaen näin H-muotoisen rakennusalan.

Tilat ja toiminnot on ratkaistu pääosin kahdessa tasossa, millä on saavutettu huomattavia toiminnallisia etuja. Ehdotus hyödyntää liikenteen ja päivänvalon saannin ratkaisuisissa tontin korkeuseroja erityisen taitavasti. ”H-massoittelun” ansiosta syntyy luontevasti kaksi katettua logistiikkapihaa vainaja- ja huoltoliikenteelle sekä lisäksi uusi sisäpiha kampuksen suuntaan.

TeHoLabin liikennejärjestely tukeutuu sekä Paimionkujan että Mannerheimintien olemassaoleviin liittyimiin. Länsipihan ja Mannerheimintien välinen ajoyhteys jää kuitenkin pois käytöstä, mikä on heikennys nykyiseen liityntöjen joustavuuden kannalta.

Huoltoliikenne johdatetaan Paimionkujalta keskeisesti sijoitetulle huoltopihalle uudisrakennus länsikautta kiertäen. Vainajaliikenne ajaa Paimionkujalta suoraan omalle saattopihalleen. Erottelu toimii ja pihojen ollessa samalla tasolla on toiminnan joustava muotoilu näiden kahden pihan välillä helposti kehitettävissä halutulla tavalla. Huoltopihan sijainti mahdollistaa myös sen yhteiskäytön muun kampuksen suunnasta.

Pysäköintipaikat on sijoitettu luontevasti eri toimintojen yhteyteen. Polkupyöräpaikat ovat henkilökunnan sisäänkäynnin vieressä ja sosiaalilat hyvin tavoitettavissa.

Esitetty toimintojen sijoittelu kahteen päätasoon ja rakennuspaikan korkeuserojen hyödyntämien ovat TeHoLabin erityisiä ansioita. Obduktiotoiminnan ja liikenteen järjestelyt ovat sujuvia ja oikein sijoitettuja eikä hissiyhteyksiä vainajille tarvita lainkaan – käytäväleveyksiä voi kuitenkin olla syytä vielä tutkia. Kaikki avauslatit saavat päivänvaloa hallitusti. Omaisten tilojen sijoitus on erinomainen: tilat ovat hyvin tavoitettavissa ja opastettavissa ja sijainti on rauhoitettu muusta henkilöliikenteestä. Työtilat saavat kapeahkojen rakennusrunkojen ansiosta pääosin hyvin päivänvaloa. Vainajatilojen ja laboratorioden valosta osa tulee myös kattolyhtyjen kautta.

Oikeuslääkäriaseman henkilöliikenne saattopysäköinteineen on ratkaistu taitavasti valitun perusmassoittelun mahdollisuuksia hyödyntäen. Henkilökunnan sisäänkäynti on vedetty harkitusti hieman sivuun Mannerheimintien puoleisen piha-aukion päälähestymissuunnasta.

Huoltopihan yläpuolelle on muodostettu uusi, etelään aukeava aukio kampuksen keskusväylän päätteeksi – aukio liittyy myös K-rakennuksen henkilökunnan sisäänkäyntiin ja tuo päivänvaloa työtiloihin sen ympärillä. Aukion pihasuunnittelu on kuitenkin karua ja sen käyttöä ja jäsentelyä olisi voinut tutkia pidemmällekin.

Toimistotilojen mitoitus ja muotoilu on avaraa ja mahdollistaa erilaiset monitilatoimistoratkaisut. 3.laboratorion sijoitus ei ehdotuksessa ole toimiva – laboratorio sijaitsee itäsiivessä ja näin sijoitettuna matka G-rakennuksen päädyistä tänne on liian pitkä ja mutkikas ja osin yhteinen muiden käyttäjien kanssa mikä ei ole toivottavaa. 3.laboratorion yhteyteen on sijoitettu ohjelma-alaa joka luontevammin saattaisi olla sijoitettuna alemmille tasoille.

Yhteydet olemassa oleviin rakennuksiin on järjestetty kaikilta tasoilta. Yhteydet kuitenkin kulkevat A-talossa muiden yksiköiden tilojen läpi mikä edellyttää jatkotyöstöä. G-siipeen liitytään A- ja B-rakennusten päätyihin ripustettua sivukäytävää pitkin mikä sulkee näiden rakennusten päädyt.

Lisärakentaminen on esitetty pariksi G-rakennukselle. Kellaritason puuttuessa suoraa yhteyttä ei ole esitetty mutta länsipiha on ehdotuksessa jätetty vapaaksi huoltoliikenteestä joten erityisiä rajoitteita lisärakentamiseen liittymiselle sen kautta ei ole.

Iv-konehuoneet on integroitu rakennuksen päämassaan korkeana tilana ja sitä on hyödynnetty Mannerheimintien julkisivun yhteensovittamisessa vanhan rakennusosan linjojen kanssa. Jatkosuunnittelussa on tutkittava toteuttamiskelpoiset kanavointireitit länsisiipeen tai toisen konehuoneyksikön sijoitus sen päälle.

Julkisivumateriaalina käytetty kupari linkittyy arvokkaasti vanhan kampuksen materiaalipalettiin, ajan kuluessa koko ajan paremmin. Ikkunoiden aurinko- ja näkösuojaus vaalein säleikkörakentein on esitetty uskottavasti - tilasuunnittelun kannalta joustavalla ja kaupunkikuvallisesti tyylikkäällä tavalla.

Paljon näkemyksellisiä ratkaisuja sisältävän ehdotuksen suurin jatkotyöstämistä edellyttävä ratkaisu on 3.laboratorion väärä sijoitus. Yksikön erillisluonteesta johtuen ja ehdotuksen joustavan massoittelukonseptin ansiosta tämän korjaaminen on kuitenkin kohtuullisin toimin mahdollista, kokonaisratkaisua olennaisesti muuttamatta.

” corpus delicti”

Uudisrakennus on ehdotuksessa ratkaistu yhtenä laajana rakennusmassana itä-länsisuunnassa ja ohjelma sijoitettu kolmeen kerrostasoon, rakennuspaikan korkeuseroja hyödyntäen.

Ehdotuksen kaivamistarve on kohtuullinen vaikka rakennusmassa on varsin laajarunkoinen ja kokonaislaajuudeltaan kilpailun suurin.

Piha-alueiden välinen korkeusero on pohjoispuolella jätetty jyrkähköksi luiskaksi joka herättää huolen käytettävyydestä talvikaudella. Uudisrakennuksen ja olemassa olevien osien välinen alue on kaivettu huoltopihaksi, jota ei ole esitetty katettavaksi.

Omaisten ja asianomistajien liikenne on sijoitettu rakennuksen pohjoispuolelle luiskan alapäähän pysäköintipaikkoineen.

Liikenne tukeutuu olemassa oleviin liittyimiin ja säilyttää tontilla olevat reitit.

Länsipiha on tasattu alemman kerroksen tasoon ja toimii huolto- ja vainajaliikenteen sekä epäiltyjen reittinä rakennukseen. Sijoitukset ovat periaatteessa toimivia mutta huollon ja vainajaliikenteen osalta sää- ja näkösuojaus ja kilpailuohjelmassa painotettu näiden toimintojen eriyttäminen jää toteutumatta. Jälkimmäisessä toiminnon sijoitus kampuksen sisäiselle länsipihalle kuitenkin auttaa naapurikiinteistöjen osalta.

Länsipihalle ei ole esitetty lisäpysäköintiä – alueen käyttö pelkkänä huoltoliikenteen ajokenttänä vaikuttaa jäsentymättömältä ja tilaa tuhlaavalta ratkaisulta.

Ehdotuksen yhdistäminen tulevien laajennuksien maanalaisiin tiloihin ei kellaritasolla onnistu. Ajo laajennusvarauksen alle kulkee varsin jäsentymättömäksi jääneen huoltopiha-alueen kautta ja huoltoliikenteen kanssa jossain määrin risteillen.

Lisärakentamisvaraus on sijoitettu rinteeseen G-talon länsipuolelle ja siihen on esitetty toteutettavaksi kaksi pysäköintikantta.

Huoltotilat alatasolla ovat toimivat. Ulkoyhteyksien määrä kuitenkin herättää kysymyksiä ja haasteita kulunvalvonnalle. Oikeuslääkäriasema on rajattu rakennuksen luoteiskulmaan eikä sinne ole hissiyhteyttä muualta rakennuksesta. Sisäyhteys muualta rakennuksesta omaisten tiloihin on ainoastaan vainajatilojen kautta. Ehdotuksen pysty-yhteydet vaatisivat vielä lisätutkimista joka saattaa vaikuttaa sisäyhteys- ja porrastajärjestelyihin.

Toimintojen sijoittelu tasoille on perusteiltaan hyvä, erittäin syvä runko ja paikoin jäsentymätön tilaratkaisu kuitenkin aiheuttaa sokkeloisuutta ja pimeäksi jääviä alueita. Ylävalo tai valokuilua ei ole esitetty. Laajuudesta ja rakennuspaikan korkeuserojen hyödyntämisestä huolimatta vainajia kuljetetaan hisseillä kerrosten välillä. Obduktiotilat sinänsä ovat selkeät ja väljät. Toimistotyöalueet ovat julkisivuvyöhykkeellä mutta valittu ikkunajakoratkaisu sulkee pitkänomaisten tilojen ulkonäkymiä.

3.laboratorio on sijoitettu toimivasti ja yhteys G-osaan on esitetty oikein.

Yhteys olemassa oleviin rakennuksiin muista tilaryhmistä kaikille kerrostasolle tapahtuu A-osaan vievän yhdyskäytävän kautta, joka ohittaa kokonaan B-osan. Ratkaisu on olemassa olevien tilojen kannalta helppo vaikka pimentääkin joitakin tiloja B-rakennuksessa.

Julkisivuratkaisu on ajaton mutta kovin raskas ja eriytynyt muiden kampusalueen rakennusten kanssa. Yhdyskäytäväratkaisu vaikuttaa massiiviselta, tosin julkisivun esitystapa saattaa hieman dramatisoida tätä. Tiheä pystysuuntainen aukotus mahdollistaa muuntojoustavan tilamuodostuksen mutta ei tarjoa kovin laajoja ulkonäkymiä.

Ehdotuksen mahdollisen jatkotyöstövaiheen keskeisiä kehitysalueita ovat kaupunkikuvallisen ilmeen yleinen kehittäminen ja tilasuunnittelun jäsentäminen.

6 KILPAILUN TULOS

6.1 Kilpailun ratkaisu

Viitaten edellä olevaan yleisarvosteluun ja ehdotuskohtaisiin arvosteluihin arvostelulautakunta päätti asettaa ensimmäiselle sijalle ehdotukset nimimerkit "Koodi" ja "TeHoLab".

Muita ehdotuksia ei asetettu paremmuusjärjestykseen.

6.2 Suositus jatkotoimenpiteistä

Arvostelulautakunta suosittelee että neuvottelumenettelyä K-rakennuksen suunnittelijoiden valitsemiseksi jatketaan kahden ensimmäiselle sijalle asetetun ehdotuksen tekijöiden kanssa.

Molemmissa voittaneissa ehdotuksissa on paljon oivaltavia ratkaisuja ja hyvät lähtökohdat suunnittelun jatkamiselle. Olennaista on jatkossa kytkeä käyttäjät toimivalla prosessilla mukaan ehdotusten työstämiseen. Kustannusten hallintaan ja arvostelupöytäkirjassa esitettyihin ohjeisiin ja kommentteihin tulee jatkotyöskentelyssä kiinnittää erityistä huomiota.

6.3

Arvostelupöytäkirjan allekirjoitus

Helsingissä 9.4.2018

Jonni Laitto

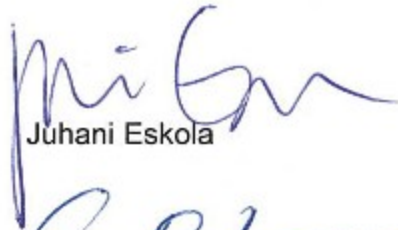
Tuomas Pusa

Jari Auer

Timo Juolevi

Juhani Eskola

Mikko Nissinen

Sakari Forsman

Jyrki Tiensuu

6.4 Nimikuorten avaus

Arvostelupöytäkirjan tultua allekirjoitetuksi avattiin nimikuoret ja todettiin ehdotusten tekijät:

” Focus”

Tekijänoikeuden omistajat:
ARRAK Arkkitehdit Oy ja VPL Arkkitehdit Oy yhdessä

Tekijät:
Marketta Isola, arkkitehti SAFA, VPL Arkkitehdit Oy
Hannu Kiiskilä, arkkitehti SAFA, ARRAK Arkkitehdit Oy
Kari Palaste, arkkitehti SAFA, VPL Arkkitehdit Oy
Esko Rautiola, arkkitehti SAFA, ARRAK Arkkitehdit Oy

Työryhmä:
Kimmo Karkkunen, arkkitehti SAFA, ARRAK Arkkitehdit Oy
Lea Trouve, arkkitehti, ARRAK Arkkitehdit Oy
Anthony DeLeon, arkkitehti, ARRAK Arkkitehdit Oy
Annika Bengts, sisustusarkkitehti SIO, VPL Arkkitehdit Oy

RAK-suunnittelu:
Juha Jääskeläinen, DI, Pöyry Finland Oy

LVIAJ-suunnittelu:
Sakari Sipola, LVI-insinööri, Sitowise Oy

SÄH-suunnittelu
Tomi Repo, sähköinsinööri, Sitowise Oy

Yhteystiedot:
Hannu Kiiskilä
- gsm: 050 546546 1
- e-mail: hkk@arrak.com

Kari Palaste
- gsm: 050 386 4271
- e-mail: kari.palaste@vpl.fi

” Capsula”

Tekijä:

Arkkitehdit Rudanko+Kankkunen Oy (Tekijänoikeus)

Työryhmä:	
Anssi Kankkunen	Arkkitehti SAFA
Hilla Rudanko	Arkkitehti SAFA
Benjamin Åkerblom	Ark.Yo
Kiira Piironen	Tekn. Kand.

Erityisasiantuntija	
Mikael Paatela	Arkkitehti Tkt. SAFA

Tekniset asiantuntijat:
Harri Kivistö / A-Insinöörit Suunnittelu Oy

Riku Niemelä / A-Insinöörit Suunnittelu Oy
 Pertti Ihalainen / Granlund Lahti Oy
 Jouni Veijalainen / Granlund Lahti Oy

Yhteys:

Anssi Kankkunen, 050 5605797
 info@rudanko-kankkunen.com

”KOODI”

Tekijä:

Kai Rajakaltio arkkitehti SAFA
 Hannu Jaakkola arkkitehti SAFA

Arkkitehtitoimisto Hannu Jaakkola Oy (tekijänoikeus)
 Tallbergin puistotie 1, 00200 HELSINKI
 puhelin 09 696 2840
 e-mail hannu.jaakkola@ark-jaakkola.fi
kai.rajakaltio@ark-jaakkola.fi

Työryhmä

Tapani Kerttula arkkitehti SAFA
 Matti Rajamaa arkkitehti SAFA
 Lauri Pihlajaniemi tekn. kand. ark.yo
 Samu Pitkänen ark.yo
 Annika Jaakkola taiteen maisteri
 Sami Ourila sisustusarkkitehti

Erikoissuunnittelu:

Yrjö Lietzen	RAK	A-Insinöörit Oy
Aila Puusaari	LVI	Granlund Oy
Benjam Lytz	SÄH	Granlund Oy

”TeHoLab”

Suunnitteluryhmä:

Arkkitehtisuunnittelu ARK

Kirsti Sivén & Asko Takala Arkkitehdit Oy
 Korkeavuorenkatu 25 A 5 00130 Helsinki
 puh 09 6860160, sähköposti toimisto@arksi.fi ti etunimi.sukunimi@arksi.fi

tekijät (tekijänoikeus):
 arkkitehdit Kirsti Sivén ja Asko Takala

työryhmä, arkkitehdit
 Aino Born
 Jaakko Isosomppi
 Eliani Leuzinger

visualisoinnit, maantasonäkymät: Pavel Vavilov Studio

Asiantuntijat:

Rakenne- ja geotekninen suunnittelu RAK
A-Insinöörit Suunnittelu Oy / Jari-Tapio Aalto

LVI AJ-suunnittelu LVI
Insinööritoimisto Leo Maaskola Oy / Herik Finne

Sähkö- ja telesuunnittelu
Yhtyneet Insinöörit Oy / Markku Reinholm

”corpus delicti”

Suunnitteluryhmä:

Pääsuunnittelija ja yhteyshenkilö: Erki Valdre – erki.valdre@kva.fi
040 708 7379

Kilpilutiimi:

Ritva Kokkola-Lemarchand	ark. SAFA
Jyrki Tuominen	ark. SAFA
Tommi Lehtimäki	ark. SAFA
Olivier Lemarchand	ark. SAFA

Avustajat:

Kati Viitanen
Alina Tynys
Markus Nymark

7 KILPAILUEHDOTUKSET, LUETTELO

Nimimerkki	Planssit	Tikku	A3	Nimikuori	Huom
Focus	4 kpl	x	x	x	
Capsula	4 kpl	x	x	x	
KOODI	4 kpl	x	x	x	
TeHoLab	4 kpl	x	x	x	
corpus delicti	4 kpl	x	x	x	